

moč več let v sebi. Če se drugo leto zopet globoko orje, pride seme zopet na površino in prične rasti z vsejanim čistim žitom. Ako hočemo torej njivo križnice očistiti, podorjimo strnišče po setvi zeló plitvo, da križnično seme kaliti začne. Ko so rastlinice malo izrastle, njivo dobro z brano prevlecimo in še enkrat preorjimo, pa globoko, da tudi nizko v zemlji ležeča semena na površino pridejo in kalijo. Zopet požene križnica, katera se pa v jeseni ali spomladi podorje, predno dozori. Ne ta način je mogoče njivo očistiti.

Da je pa pomoč trajno vspešna, sejmo le plevela čisto žito. Ali ni neumno zapravljivo, plevel sejati in potem toliko truda in stroškov imeti? Žito se pa kmalu očisti. Napravili so se tudi stroji za plevel križnice, kateri so pa predragi za vsakega kmetovalca. Vsak gospodar križnico lahko brez plevelnega stroja odpravi. Najvspešnejša je — se ve da — plevel z roko, kar je pa predrago in prezamudno.

Mnogi kmetovalci imajo navado od čiščenja žita ostalo plevelno seme živini dajati. Veliko semena pa živina ne prebavi. Seme pride v gnoj in potem zopet v njivo, kjer kaliti prične. Predno se torej plevel živini daje, naj se popari in tako kalilna moč zamori.

Dokler je križnica še mlada, je dobra za krm-ljenje, dorastla pa olesení in grenka postane, živina je ne mara.

Na Ogerskem, kjer križnica mogočno gospodari, so hoteli iz semena olje pridelovati. Daje pa seme le malo olja in trud se ne splača.

Še nekaj o novem sovražniku vinske trte.

Nov trtni sovražnik, o katerem poročali smo v predzadnji številki „Novic“, je, kakor piše nam dr. L. Resler iz Klosterneuburga, enak hrošču, ki je pred nekoliko leti pokončal ne samo vinske trte, marveč tudi cele pokrajine hrastovih logov v Istriji, po naše imenovali bi ga lahko tudi, ker vrta po lesu luknice in svoja pota, „lesni vrtač“. Opozoriti moramo toraj vse posestnike vinogradov, ki so zapazili v svojih vinogradih tega hrošča, da bi natančno preiskali tudi hrastove loge, ki so blizo taci vinogradov. Ako se ta hrošec res uže nahaja tudi v teh logih, mora se hrastje, kakor trte posekati in sežgati; ako se to ne stori, pokončajo ličinke tega hrošča hrast, katere se zarijejo v les in ga na vse strani prevrtajo, da družega ne ostane, nego sam lesni prah; deske iz tacega debela nažagane niso zarad tega za nikako rabo. Vinorejci! podvizajte se, odvrnite hudo nesrečo, ki preti našim vinskiim goricam, pokončajte paglavico, ki se je uže v taki množini po vseh vinogradih naše Dolenjske prikazala, da se ne najde skoraj vinograda, v katerem bi ne razsajal ta strašni trtni sovražnik. Porežite trte in sežgite jih takoj na istem mestu, kajti meseca maja bode imel ta hrošec prvi roj in se potem tako zaplodil, da bodo vsa prizadevanja, zatreti ga, zastonj.

Anton Derganec,
tajnik kmetijske podružnice novomeške.

Japonska velikanska ajda

je našim gospodarjem še malo znana, vendar pa zasluži priporočila. Kakor se c. k. kmetijski družbi iz Gorenjskega poročila, vpeljali so jo na Kranjsko še le pred 3 leti. Ta ajda doseže v krajih, v katerih ji zemlja in podnebje ugajata, visokost moža, zraven tega se pa tudi široko razraste, je težjega zrnja ter dá lepšo moko kakor navadna domača ajda. Ta ajda seje se redko; za njivo, na kateri se navadno poseje 8 do 10 mernikov

žita, zadostuje 1 mernik ajde. Ona je tako obilna, da se iz enega mernika tega semena pridelala do 80 mernikov lepe ajde. Nek Gorenjec poroča, da je sejal 1 bokal te ajde in 5 mernikov lepega semena pridelal. Seje se ta ajda v tem času kakor navadna; boljše je pa, ako le mogoče kak teden prej zaradi njenega obilnega razrastja. Pusta ali pognojena njiva ne dela mnogo razločka. To seme se dobiva zanesljivo kaljivo pri Franc Dolencu v Škofjiloki in v Kranji, kakor tudi pri Franc Pavlinu v Šentrupertu na Dolenjskem po 32 kr. kilo. *)

Občni zbor kranjske kmetijske družbe

dne 23. novembra 1881.

Poročila in predlogi podružnic ali posameznih družbenih udov po §. 19. pravil.

(Na dalje iz 5. lista.)

Odbornik Murnik naznanja predlog vipavske podružnice, naj bi se odslé občni zbor kmetijske družbe sklicaval zgodaj v jeseni ali pa po dvakrat na leto. Gospod Ogulin pa v imenu novomeške podružnice stavi predlog, naj imajo trajati občni zbori najmanj vse dopoldne in popoludné, rekši tako dolgo, dokler se v obravnavi ne izvrše vse točke dnevnega reda.

Gospod družbeni prvosednik omenja, da to uže pravila določujejo in naj se to prepušča centralnemu odboru. Razgovora o tej stvari se še udeležé gospodje Ogulin in Lasnik in konečno se predlog zavrže in se misli prvosednikovi pritrdi.

Odbornik Murnik naznanja, da pride predlog vipavske podružnice zaradi železnice Loka Trst na vrsto, katerega gosp. dr. Vok tako le utemeljuje: Deležnikom slavnega zbora je znano, da se uže mnogo let ptezamo za drugo železnično zvezo s Trstom, katera se od vseh strani spoznava za zeló važno. Zatorej ne bodem pojasnoval važnosti te železnice. Razpravlja naj se le vprašanje, katera próga utegne biti najugodnejša, katera bi najbolj ustrezala obrtskim, gospodarskim in trgovskim razmeram deželskim. V tem oziru so se izjavile vse občine vipavske doline za železnično progo Loka-Trst, a da se kolikor moči dotiče vipavske doline, in so to peticijo ponovile sedaj, ker so se posamične korporacije, tako trgovinska zbornica goriška, potegnile za železnično prógo Predil Gorica. Osmeljam se zatorej v imeni podružnice vipavske staviti predlog: Slavni zbor naj ali ukrene, da peticiji občine v vipavski dolini pristopi po vsej vsebini, ali naj v posebni peticiji napravo te železnice skozi vipavsko dolino s kmetijsko-gospodarskega stališča pri sl. vladi kar najtoplejše moči priporoča.

Predlog se podpira in sprejme.

Odbornik Murnik omenja, da je vipavska podružnica stavila predlog, obrniti se do visoke vlade s prošnjo, naj bi se zopet uvedla živinska sol. Utemeljil je ta predlog gosp. Jožef Bajc tako-le: Naši kmetovalci se neprenehoma trudijo napredovati v umnem kmetijstvu, sosebno pa v živinoreji, katera je največa podpora kmetu. Ako pa hoče kmetovalec, da živinoreja napreduje, treba je, da daje živini soli. Ta pa je neprimerno draga, kajti ako redí kmetovalec 13 živinčet in daje vsem skupaj le po eno kilo soli na dan, veljá to v 365 dnevih 44 gold., kar je za kmeta uže visok

*) Pričakujemo, da bode tudi c. kr. kmetijska družba uže letos na svojem poskuševalnem vrtu s to ajdo napravila nekoliko poskušanj. Vred.